

Förslaget om en fast pris i det statliga tandvårdsstödet ökar ojämlikheten i tandhälsan

I dag överlämnade den särskilda utredaren Veronica Palm utredningen en jämlik tandhälsa till regeringen. Utredningens förslag om fast pris på tandhälsobesöket kommer att öka ojämlikheten i tandhälsa, då villkoren och för att bedriva tandvård försämras kraftigt.

Tandvården i stort fungerar bra och är år efter år den mest uppskattade samhällstjänsten. Utöver detta har tandhälsan kontinuerligt förbättrats sedan införandet av det statliga tandvårdsstödet.

Ett införande av prisreglering inom det statliga tandvårdsstödet skulle kraftigt förändra förutsättningen för en väl fungerande tandvård. Den privata tandvården är en utpräglad småföretagarbransch, vilket påverkar rörelsemarginalen inom branschen. Veronica Palm påpekar att 2019 var rörelsemarginalen 12,7 procent. Hon glömmer dock att påpeka att hennes egen utredning konstaterar att för större privata vårdgivare inom tandvård, med över 50 miljoner kronor i omsättning, är vinstmarginalen lägre och mer i nivå med övriga vårdsektorer. Att rörelsemarginalen är högre för mindre tandvårdsföretag beror framförallt på att dessa företag tillämpar de regelverk som gäller för småföretag, dvs. det så kallade 3:12 regelverket. Detta resulterar i högre utsträckning i vinstutdelning men samtidigt också i lägre lön.

Ett av utredningens förslag är att de ska göras en individuell riskbedömning på alla patienter och utifrån denna grund ska patienten erbjudas en tandhälsoplan med tillhörande besök. Besöken kommer därmed att variera utifrån patientens tandhälsa och vissa kommer att få flera besök per år medan andra kommer att erbjudas besök kanske var tredje år. De besök som patienten erbjuds ska ha en fast kostnad på 200 kr. En förutsättning för den fasta kostnaden är att det införs en prisreglering. Förslaget innebär uppskattningsvis att nästan 15 procent av all tandvård i det statliga tandvårdsstödet framöver omfattas av en prisreglering.

En prisreglering innebär inte att patienten får ett lägre och tydligare pris, utan tvärtom. Den enskilde vårdgivarens ersättning kommer då inte, som i dag, att vara kopplad till dennes kostnader utan i stället fastställas av staten. Kostnaden för att bedriva tandvård skiljer sig från en vårdgivare till en annan. Det är därför i stort sett omöjligt att beräkna ett pris som blir rätt för alla vårdgivare. Om en vårdgivare inte får kostnadstäckning för sin verksamhet kommer vårdgivaren att vara tvungen att begränsa innehållet i åtgärden. Samma sak gäller för staten, om en reform blir dyrare än beräknat begränsar staten innehållet i reformen. Därmed är prisregleringen mycket negativ för patienten då innehållet i det prisreglerade tandhälsobesöket, av kostnadsskäl, kan begränsas av såväl stat som enskilda vårdgivare. Patientens pris blir då både högre än det reglerade priset och mycket otydligt.

Införandet av en prisreglering i det statliga tandvårdsstödet försämrar även konkurrensneutraliteten mellan folktandvården och privata vårdgivare. Regionen har ett ekonomiskt ansvar för folktandvården och därmed är en ekonomisk garant om folktandvården inte bär sig ekonomiskt.

Merit Lindberg
Vd, Privattandläkarna

Lars Olsson
Näringspolitisk chef, Privattandläkarna
och expert i utredningen Jämlik tandhälsa